

Tekninen lautakunta	§ 88	06.08.2020
Kaupunginhallitus	§ 189	17.08.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 47	09.11.2020

Vastaanottaja

Osoite

Postinumero ja -toimipaikka

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Metsä-Kivelän toimintojen kilpailuttaminen

1152/10.03.01/2018

Tekla 06.08.2020 § 88

Valmistelija: elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen, puh. 040 747 7736.

Pekka Laaksonen ja 12 allekirjoittajaa ovat jättäneet 26.11.2018 valtuustoaloitteen, joka koskee Metsä-Kivelän toimintojen kilpailuttamista. Aloitteessa allekirjoittajat esittävät, mm. että:

- Jäte liikelaitoksen ja Graniittirakennus Kallio Oy:n välinen väliaikainen sopimus on tehty oudoin perustein.
- Markkina-arvon määrittelyssä olisi pitänyt järjestää markkinavuoropuhelu potentiaalisten toimijoiden kanssa
- Elinkeinopoliittinen näkökulma olisi pitänyt huomioida sopimusta laadittaessa
- Paikallisten yritysten toimintaedellytysten säilymistä ei ole selvitetty, eikä paikallisia yrityksiä ole kuultu

Edelleen allekirjoittajat esittävät, että:" Metsä-Kivelän jätekeskuksen käyttökorvauksien määrittely ja käyttöoikeuden luovutus voidaan tehdä sitten, kun on käyty läpi eri vaihtoehdot Metsä-Kivelän alueen hyödyntämisestä ja aloitetaan varsinaiset neuvottelut lopullisen toiminnanharjoittajan kanssa. Keskeistä näissä korvauksissa on, että kaupunki selviää niillä kaikista Metsä-Kivelän toiminnan aiheuttamista pitkäaikaisista ympäristövelvoitteista, jotka pitää hoitaa alueen sulkemisen jälkeen sekä saa kohtuullisen korvauksen jo tehdyistä investoinneista ja alueen markkina-arvosta."

Jämsän kaupungin yhteistyö Graniittirakennus Kallio Oy:n nykyisin GRK Infran (jatkossa GRK) kanssa käynnistyi elokuussa 2017, kun Jämsän jätehuolto ja vesi liikelaitosten johtokunta hyväksyi yhteistyösopimuksen (23.8.2017 § 36). Yhteistyösopimuksesta oli neuvoteltu kevästä 2017 alkaen. Sopimuksen tarkoituksena oli harjoittaa koetoiminnan luontoisesti eri jätelaatujen yhdistelminä uusien tuotteiden valmistamista Metsä-Kivelän alueella. Sopimuksella GRK sitou-

Tekninen lautakunta	§ 88	06.08.2020
Kaupunginhallitus	§ 189	17.08.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 47	09.11.2020

tui tuomaan koetoiminnassa tarvittavan kaluston paikalle ja käyttämään paikallista työkonekapasiteettia niin paljon kuin mahdollista. Jämsän kaupungin kannalta sopimus oli kannattava sen vuoksi, että sopimuksella GRK sitoutui sulkemaan kaatopaikan ympäristöluvan edellyttämällä tavalla omalla kustannuksellaan ja maksamaan kaupungille vuosivuokraa alueen käytöstä.

Neuvotteluja jätteenkäsittelyalueen toiminnan edelleen kehittämiseksi käytiin GRK:n kanssa kevään 2018 aikana. Asiaa käsiteltiin useita kertoja liikelaitoksen johtokunnassa julkisena asiana (30.5.2018 § 18, 27.6.2018 § 22, 8.8.2018 § 27, 12.9.2018 § 33, 31.10.2018 § 45, 28.11.2018 § 51 ja 13.12.2018 § 57). Toimielinkäsittelyjen lisäksi asiassa järjestettiin 14.11.2018 johtokunnan iltakoulu. Valmisteluprosessi oli ajallisesti pitkäkestoinen ja johtokuntakäsittely monivaiheinen. Monivaiheisen toimielinkäsittelyn tavoitteena oli ottaa huomioon johtokunnan näkemys Metsä-Kivelän tulevasta käytöstä ja alueen kehittämisestä, minkä lisäksi asian valmistelun edetessä hankittiin jatkuvasti uutta tietoa.

Valmistelun aikana sopimusluonnokset tarkasti mm. Hankintajuristin juristi markkinaehtoisuuden, sopimustekstien laillisuuden ja kaupungin edun kannalta. Laillisuustarkastuksen lisäksi Metsä-Kivelän käyvän käyttöoikeuden arvon (markkinahinta) määrittämiseksi teetettiin arviointi kahdella jätehuollon koko kentän tuntevilla itsenäisellä konsultilla.

Metsä-Kivelän jatkokäyttöä koskeva sopimuskokonaisuus hyväksyttiin liikelaitoksen johtokunnassa 13.12.2018 § 57. Johtokunnan päätös asiassa oli yksimielinen. Sopimuskokonaisuus on kaksiosainen. Esisopimuksella sovitaan osapuolten velvollisuuksista ja oikeuksista uuden ympäristöluvan hakemiseen liittyen sekä niistä edellytyksistä, joiden täytyessä osapuolet ovat velvollisia allekirjoittamaan varsinaisen käyttöoikeuden luovutussopimuksen.

Valtuustoaloite Metsä-Kivelän toimintojen kilpailuttamiseksi tehtiin 26.11.2018, eli vajaa kuukausi ennen lopullista päätöstä sopimusten hyväksymistä. Valtuuston päätösten täytäntöönpano käsiteltiin kaupunginhallituksessa 3.12.2018 § 264, jolloin aloitteeseen vastaaminen delegoitiin hallintojohtajalle ja tekniselle johtajalle.

Valtuustoaloite on tärkeä vaikuttamiskeino, jonka avulla on mahdollista saada asioita selvitettyä ja tuotua päätettäväksi. Metsä-Kivelän jätteenkäsittelytoiminnan kehittämisen osalta asiaa oli valmisteltu pitkään ja se oli käsitelty toimivaltaisessa viranomaisessa julkisena jo kuusi kertaa. Vaikka valtuustoaloite jätettiin valtuustolle ennen liikelaitoksen johtokunnan kokousta, jossa lopullinen sopimuksen hyväksymistä koskeva päätös tehtiin, sen ei todennäköisesti nähty tuovan

Tekninen lautakunta	§ 88	06.08.2020
Kaupunginhallitus	§ 189	17.08.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 47	09.11.2020

asiaan sellaista uutta näkökulmaa tai selvitystä, että sen perusteella päätöksentekoa olisi ollut syytä enää siirtää.

Kuntalain 9 luvussa säädellään kunnallisia liikelaitoksia. Kunnallinen liikelaitos ei ole itsenäinen oikeussubjekti, vaan kunnallinen liikelaitos toimii kunnan tai kuntayhtymän osana, jonka kirjanpito on eriytetävä. Liikelaitoksen tehtävistä ja ratkaisuvallasta määrätään valtuuston hyväksymällä hallintosäännöllä. Riippumatta siitä, että liikelaitos on purettu 1.1.2020 alkaen osaksi kaupungin organisaatiota, liikelaitoksen johtokunnan hyväksymät lainvoimaiset sopimukset ovat sitonneet ja sitovat Jämsän kaupunkia. Valtuustoaloite ei ole muutoshakukeino, mikä tarkoittaa sitä, että asiassa peruuttaminen ei ole mahdollista valtuustoaloitteen pohjalta sopimusten tultua hyväksytyiksi ja lainvoimaisiksi.

Jälkikäteen ja prosessin ulkopuolisena on mahdotonta arvioida, onko vuorovaikutus tai markkinavuoropuhelu alueella toimivien yritysten ja muiden yritysten suuntaan ollut riittävää tai mikä olisi riittävää. Asiaa on kuitenkin käsitelty julkisesti useita kertoja ja valmistelu näyttää käyttävissä olevan tiedon pohjalta perusteellisena, eri näkemyksiä selvittävänä ja liikelaitoksen johtokunnan johtamana prosessina jossa mm. ympäristövelvoitteisiin, markkinaehtoisuuteen ja Jämsän kaupungin etuun on suhtauduttu vakavuudella.

Toimivalta, johon päätös perustuu
Hallintosääntö § 26: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja yleinen toimivalta

Ehdotus

Elinvoimajohtaja:

Tekninen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Pekka Laaksojen ja 12 allekirjoittajan tekemään valtuustoaloitteeseen esitelytekstin mukaisen vastauksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall 17.08.2020 § 189

Toimivalta, johon päätös perustuu
- Hallintosääntö § 25: Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta
- Kuntalaki § 39: Kunnanhallituksen tehtävät (vastaa valtuuston päätösten valmistelusta)

Ehdotus

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää antaa asiaselostuksen mukaisen vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Jämsän kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Tekninen lautakunta

§ 88

06.08.2020

Kaupunginhallitus

§ 189

17.08.2020

Kaupunginvaltuusto

§ 47

09.11.2020

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa valtuustoaloitteen johdosta annetun selvityksen riittäväksi.

Aloite on loppuun käsitelty.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kvalt 09.11.2020 § 47

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Jämsässä 27.7.2023

xx
titteli